Еци гъуддаг фæнзуйнаг æй

This deed is to be imitated

Дигорæ, №2 2006

paragraph 1.

1.1. **Зинаргъ редакци** !
зин аргъ редакци
difficult price publishers

1.2. **Ес мæмæ хъæбæр устур курдиадæ æма**
ес мæмæ хъæбæр устур курдиад -æ æма
EXT 1SG.ENCL.ALL very/strong,sturdy big application NOM and/but/for/that
мин æй исæнхæст кæнтæ .
мин æй ис- æнхæст кæн -т -æ
1SG.ENCL.DAT 3SG.ENCL.GEN PREF complete do PL IMP.2SG

1.3. **Æз хестæртæй уотæ игъосгæ æрцудтæн** : « **Хуцау еунæг**
æз хестæр -т -æй уотæ игъос -гæ æр- цуд -тæн Хуцау еунæг
I elder PL ABL so listen CONV PREF go PST.INTR.1SG God one
æй , **æмбал ин нæййес** , **идаугутæ алли**
æй æмбал ин нæ- ййес идаугу -т -æ алли
be.PRS.3SG comrade,companion 3SG.ENCL.DAT NEG EXT angel PL NOM every
гъæуæн дæр ес , **табу син уæд** .
гъæу -æн дæр ес табу син уæд
village DAT FOC EXT prayer,mercy/glory 3PL.ENCL.DAT then/be.IMP.3SG

1.4. **Хуцаумæ ка ковуй кенæ киристон** , **кенæ ба пусулмон динмæ**
Хуцау -мæ ка ков -уй кенæ киристон кенæ ба пусулмон дин -мæ
God ALL who pray PRS.3SG or christian or CONTR muslim religion ALL
гæсгæ , **кæрæдземæн гъæуама æнхус кæнæн** , **уæлдайдæр**
гæсгæ кæрæдземæн гъæуама æнхус кæн -æн уæлдайдæр
according.to RCP.DAT should.be help do PRS.1PL/SUBJ.1PL/INF2/NMLZ especially
ба нæ бæрæгбæнттæ ку æрбахъæртунцæ ,
ба нæ бæрæгбæн -тт -æ ку æрба- хъæрт -унцæ
CONTR NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL celebration PL NOM when/if PREF reach PRS.3PL
уæд еци рæстæг ».
уæд еци рæстæг
then/be.IMP.3SG that time

1.5. **Чикола пусулмон гъæу æй** , **хонгæ æй раги**
чикола пусулмон гъæу æй хон -гæ æй раги
Chikola muslim village be.PRS.3SG name/invite CONV be.PRS.3SG long.time.ago/early
уотæ кодтонцæ , **æма цитгин бæрæгбон**
уотæ код -т -онцæ æма цит -гин бæрæг бон
so do TR PST.TR.3PL and/but/for/that respect/fame ADJ known/defined day/possibility

ку æрцæуидæ , уæд еу инней зæрдæ
ку æр- цæу -идæ уæд еу инн -ей зæрд -æ
when/if PREF go OPT.3SG then/be.IMP.3SG ITER/one other GEN.PRN heart NOM

æлхæдта , архайдтонцæ кæрæдземæн фулдæр
æлхæд -т -а архайд -т -онцæ кæрæдземæн фулдæр
buy PL PST.TR.3SG act,try,endeavour TR PST.TR.3PL RCP.DAT more

хуарздзийнæдтæ ракæнунмæ .
хуарз -дзийнæд -т -æ ра- кæн -ун -мæ
good NMLZ PL NOM PREF do INF ALL

1.6. **Нур дæр ес уæхæнттæ , еу инней**
нур дæр ес уæхæн -тт -æ еу инн -ей
now FOC EXT such PL NOM ITER/one other GEN.PRN

тухст ка исаразуй .
тухст ка ис- араз -уй
go.through/worry.PART.PST/concerned who PREF produce PRS.3SG

1.7. **Æрмæст æхе фингæ исгъæздуг**
æрмæст æхе финг ис- гъæздуг
only 3SG.REFL.GEN/POSS.REFL.3SG table.on.three.legs/treat PREF rich

кæнунбæл нæ , фал æ
кæн -ун -бæл нæ фал æ
do INF SUPER NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL however POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN

синхонтæмæ , æ хæстæгмæ дæр ка
синхон -т -æмæ æ хæстæг -мæ дæр ка
neighbour PL ALL POSS.3SG/3SG.ENCL.GEN relative/close ALL FOC who

фæккæсуй .
фæк- кæс -уй
PREF look/read/seem PRS.3SG

1.8. **Цæмæй мæ дзурд бафедар**
цæмæй мæ дзурд ба- федар
so.that/what.ABL 1SG.ENCL.GEN/POSS.1SG speak.PART.PST/word PREF solidity,endurance

кæнон , уой туххæй æрхæсдзæнæн
кæн -он уой туххæй æр- хæс -дзæнæн
do SUBJ.1SG be.SUBJ.3PL/he,she.GEN for,because.of/about PREF carry/take.away FUT.1SG

еу дæнцæг .
еу дæнцæг
ITER/one example

1.9. **Мах райони , нæ горæти**
мах район -и нæ горæт -и
we.NOM/GEN area GEN/INESS NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL city GEN/INESS

Штыби гъæунги ци тукан ес , уоми косунцæ
Штыб -и гъæунг -и ци тукан ес уоми кос -унцæ
Shtyba GEN/INESS street GEN/INESS what shop EXT there/he,she.INESS work PRS.3PL

чиколайаг кизгуттæ Цорити Мусай кизгæ Алетæ
чикола -йаг кизгу -тт -æ Цори -т -и Муса -й кизг -æ Але -т -æ
Chikola SUF girl PL NOM Tsoriev PL GEN/INESS Musa GEN/INESS girl NOM Aleev PL NOM

æма Хекъилати Владимири кизгæ Светæ .
æма Хекъила -т -и Владимир -и кизг -æ Свет -æ
and/but/for/that Khekilaev PL GEN/INESS Vladimir GEN/INESS girl NOM Sveta NOM

1.10. **Етæ барæвдаунмæ Уоразай комуадзæни алли**
етæ ба- рæвда -ун -мæ Уораза -й комуадзæн -и алли
they,those PREF caress INF ALL Uraza GEN/INESS easter GEN/INESS every

хатт дæр сæхе харзæй цалдæр машини
хатт дæр сæхе харз -æй цалдæр машин -и
character/time FOC 3PL.REFL.GEN/POSS.REFL.3PL expense ABL several car/truck GEN/INESS

дзол байуарунцæ синхи цæргутæбæл ,
дзол ба- йуар -унцæ синх -и цæр -гу -т -æбæл
bread PREF divide PRS.3PL neighbour/neighbourhood GEN/INESS live PART.PRS PL SUPER

фæсмард , æвæсмард нæ нимайгæй .
фæсмард æвæсмард нæ нимай -г -æй
be.acquainted unfamiliar NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL count/respect CONV ABL

1.11. **Уонæмæ дæр уæлдай æхцатæ нæйййес , фал уæддæр**
уонæмæ дæр уæлдай æхца -т -æ нæ- йййес фал уæддæр
they.ALL FOC additional/particular money PL NOM NEG EXT however nevertheless

се ’нхуси хай ба бакæнунцæ æма
се нхус -и хай ба ба- кæн -унцæ æма
POSS.3PL help GEN/INESS part/plot CONTR PREF do PRS.3PL and/but/for/that

си устур боз æнцæ
си устур боз æнцæ
3SG.ENCL.INESS/3PL.ENCL.INESS/3SG.ENCL.ABL/3PL.ENCL.ABL big gratitude be.PRS.3PL

еугурæй дæр .
еугур -æй дæр
all ABL FOC

1.12. **Махмæ ба амалгун адæм берæ ес , еуæй-еуетæ гъæздуг**
махмæ ба амалгун адæм берæ ес еуæй-еуетæ гъæздуг
we.ALL CONTR resourceful people many EXT somebody rich

фингитæ бæргæ исаразунцæ æма се
финг -ит -æ бæргæ ис- араз -унцæ æма се
table.on.three.legs/treat PL NOM if.only/may.be PREF produce PRS.3PL and/but/for/that POSS.3PL

’мбес дæр нæ багъæуй и
мбес дæр нæ ба- гъæу -й и
half/in.half FOC NEG/1PL.ENCL.GEN/POSS.1PL PREF need/be.necessary PRS.3SG DEF

фæрзеуæн , цалдæр боней фæсте ба ’й
фæрзеу -æн цалдæр бон -ей фæсте ба æй
treat DAT several day/possibility GEN.PRN behind CONTR 3SG.ENCL.GEN

ракалунцæ .
ра- кал -унцæ
PREF pour/cut PRS.3PL

1.13. **Æма уонæмæ дзорун** .
æма уонæмæ дзор -ун
and/but/for/that they.ALL speak INF/PRS.1SG

1.14. **Махмæ , Чиколай , ци æгъдау**
махмæ Чикола -й ци æгъдау
we.ALL Chikola GEN/INESS what law/rule/etiauette/decency/custom
ниффедар æй , уой ку
ниф- федар æй уой ку
PREF solidity,endurance be.PRS.3SG be.SUBJ.3PL/he,she.GEN when/if
бафæнзиуонцæ , е мæ хъæбæр
ба- фæнзиу -онцæ е мæ хъæбæр
PREF tease/imitate SUBJ.3PL 3SG/POSS.3SG 1SG.ENCL.GEN/POSS.1SG very/strong,sturdy
фæндуй .
фæнд -уй
want PRS.3SG

1.15. **Æгъдау ба уæхæн æй , æма фæнди**
æгъдау ба уæхæн æй æма фæнди
law/rule/etiauette/decency/custom CONTR such be.PRS.3SG and/but/for/that any/or
гъæуи зиан уа , фæнди ба цийнæ , уæддæр
гъæу -и зиан уа фæнди ба цийн -æ уæддæр
village GEN/INESS harm/deceased be.SUBJ.3SG any/or CONTR joy NOM nevertheless
финги бæркадæй ци байзайуй ,
финг -и бæркад -æй ци ба- йзай -уй
table.on.three.legs/treat GEN/INESS abundance ABL what PREF stay PRS.3SG
уой еци фæдбæл синхи
уой еци фæд -бæл синх -и
be.SUBJ.3PL/he,she.GEN that trace SUPER neighbour/neighbourhood GEN/INESS
цæргутæбæл байуарунцæ , æгудзæгдæр ка цæруй
цæр -гу -т -æбæл ба- йуар -унцæ æгудзæг -дæр ка цæр -уй
live PART.PRS PL SUPER PREF divide PRS.3PL sloven/anxiety COMPAR/FOC who live PRS.3SG
, уонæн ба уæлдай фулдæр хай бакæнунцæ .
уонæн ба уæлдай фулдæр хай ба- кæн -унцæ
they.DAT CONTR additional/particular more part/plot PREF do PRS.3PL

1.16. **Еци æгъдау мæнмæ раст кæсуй**
еци æгъдау мæнмæ раст кæс -уй
that law/rule/etiauette/decency/custom I.ALL truth/straight look/read/seem PRS.3SG
æма ’й иннетæ дæр , уæлдайдæр
æма æй инн -ет -æ дæр уæлдай -дæр
and/but/for/that 3SG.ENCL.GEN other PL.PRN NOM FOC additional/particular COMPAR/FOC

ба **амалгун** **адæм** , **ку** **бафæнзиуонцæ** , **уæд** , **æвæдзи**
ба амалгун адæм ку ба- фæнзиу -онцæ уæд æвæдзи
CONTR resourceful people when/if PREF tease/imitate SUBJ.3PL then/be.IMP.3SG obvious

, **кæрæдзей** **фулдæр** **уарзианæ** , **кæрæдзей** **фулдæр** **нимайанæ**
кæрæдзей фулдæр уарз -ианæ кæрæдзей фулдæр нимай -анæ
RCP.GEN more love OPT.1PL RCP.GEN more count/respect OPT.1PL

æма **нин** **царди** **æнцондæр** **уидæ**
æма нин цард -и æнцон -дæр уидæ
and/but/for/that 1PL.ENCL.DAT live.PART.PST/life GEN/INESS easy COMPAR/FOC be.OPT.3SG
.

1.17. **Уæхæн** **курдиадæ** **мæмæ** **ес** **æма** ’ **й**
уæхæн курдиад -æ мæмæ ес æма æй
such application NOM 1SG.ENCL.ALL EXT and/but/for/that 3SG.ENCL.GEN

газзети **ку** **рауадзайтæ** , **уæд**
газзет -и ку ра- уадз -айтæ уæд
newspaper GEN/INESS when/if PREF permit,let.go,keep SUBJ.2PL then/be.IMP.3SG

уи **хъæбæр** **фæббоз** **уодзæнæн** .
уи хъæбæр фæб- боз уодзæнæн
2PL.ENCL.ABL very/strong,sturdy PREF gratitude be.FUT.1SG